

Sygn. akt I CSK 126/14

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z wniosku A. G.

przy uczestnictwie A. L., M. K., J. P., R. X., L. B., S. P., J. X., A. D., K. X., H. R.,
A. S., M. P., S. K., A. M., B. P., Z. P., J. P., J. P. i B. P.

o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 lipca 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczek postępowania A. L. i H. R.
od postanowienia Sądu Okręgowego w R.
z dnia 9 lipca 2013 r., sygn. akt I Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 9 lipca 2013 r. Sąd Okręgowy w R. oddalił apelację A. L., H. R. i A. M. od postanowienia Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 16 października 2012 r., którym stwierdzono nabycie spadku po zmarłej A. A. K. przez A. G. na podstawie sporządzonego przez spadkodawczynię testamentu notarialnego. Rozpoznając apelację Sąd Okręgowy – dzieląc w tym zakresie wnioski Sądu Rejonowego – nie przychylił się do zarzutów skarżących, by sporządzony testament był nieważny na skutek braku uczynienia przez notariusza w jego treści wzmianki o upewnieniu się, że treść czynności jest znana i zrozumiała dla spadkodawczyni. W ocenie Sądów obu instancji brak było podstaw, by uznać, że testatorka była osobą głuchą, z materiału zaś sprawy wynika jedynie, że w okresie sporządzania testamentu cierpiała ona na niedosłuch.

Postanowienie to zostało zaskarżone skargą kasacyjną przez H. R. i A. L., które zarzuciły wydanie go z naruszeniem art. 87 § 2 w związku z art. 87 § 1 pkt 2 i art. 92 § 3 pr.not. oraz art. 328 § 2 w związku z art. 227 k.p.c. – wnosząc na tej podstawie o uchylenie i zmianę zaskarżonego orzeczenia, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu oraz o rozstrzygnięcie o kosztach postępowania. Wniosły one także o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawie nie występują przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Brak w niej zwłaszcza podstaw, na których występowanie powołały się skarżące: istotnych zagadnień prawnych oraz oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Przez istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., skarżące błędnie wskazały w tym wypadku pkt 2 tego przepisu) zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa rozumieć należy precedensowy problem z zakresu wykładni, występujący na tle skargi kasacyjnej, którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy mogłoby przyczynić się do rozwoju prawa, tworząc punkt odniesienia przy rozpoznawaniu innych spraw (tak m.in. Sąd Najwyższy w postanowieniach: z dnia

15 czerwca 2012 r., I CSK 10/12, nie publ., z dnia 26 marca 2014 r., V CSK 344/13, nie publ. oraz z dnia 9 maja 2014 r., V CSK 476/13, nie publ.). Wszystkie trzy częściowe problemy, które skarżące wskazały jako istotne zagadnienia prawne, sprowadzają się do wskazania kryteriów, według których notariusz powinien dokonywać oceny, że osoba uczestnicząca w czynności notarialnej jest głucha, czyniąc o tym fakcie wzmiankę w treści aktu.

Kwestie ten nie odpowiadają jednak przesłance istotnego zagadnienia prawnego. Po pierwsze, ustalenie, że dana osoba jest głucha zawsze stanowi przedmiot oceny sytuacyjnej i wymaga ustalenia przez notariusza mającego kontakt z daną osobą, mogąc następnie podlegać weryfikacji sądu – także sprowadzając się do ustalenia konkretnych faktów. Z tego powodu formułowanie bardziej szczegółowych wskazań w tym zakresie w ramach rozpoznawania skargi kasacyjnej byłoby bezprzedmiotowe. Po drugie, wskazywane problemy w przeważającej mierze wiążą się ze sferą faktów sprawy, ich wyjaśnienie zaś przez Sąd Najwyższy pociągałoby za sobą konieczność weryfikacji ustaleń dokonanych przez Sąd Okręgowy – wykraczając poza ramy kognicji dopuszczalnej w postępowaniu kasacyjnym stosownie do art. 398¹³ § 2 k.p.c.

Na tle argumentacji przedstawionej przez skarżącą nie można także stwierdzić, by wniesiona skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona. W orzecznictwie przesłanka ta (wymieniona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) rozumiana jest zgodnie jako ewidentna zasadność wniesionej skargi, możliwa do stwierdzenia bez konieczności prowadzenia złożonych rozumowań (tak m.in. Sąd Najwyższy w postanowieniach: z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, nie publ., z dnia 4 kwietnia 2013 r., III SK 43/12, nie publ. oraz z dnia 18 lipca 2013 r., III CSK 143/13, nie publ.). Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jakie w tym zakresie przedstawiły skarżące, sprowadza się do wskazania na nadmierną lakoniczność uzasadnienia Sądu Okręgowego z wyszczególnieniem kwestii, które powinny zostać w nim zawarte. Treść uzasadnienia, które sporządził Sąd Okręgowy, nie pozwala jednak stwierdzić, by zawierało ono rażące wady, odpowiadające przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Pozwala ono w dostatecznym stopniu na ustalenie przyczyn wydanego

rozstrzygnięcia – w tym oceny dokonanej przez Sąd w odniesieniu do wszystkich zarzutów apelacji.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w postanowieniu.

[aw]